

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **A.P.**

ukaranej z art. 119 § 1 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 26 lutego 2025 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na korzyść obwinionej
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi
z dnia 19 grudnia 2023 r., sygn. akt VI W 1560/23,

**uchyla wyrok w odniesieniu do A.P. i w tej części przekazuje
sprawę Sądowi Rejonowemu dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi do
ponownego rozpoznania.**

[WB]

UZASADNIENIE

A .P. została obwiniona o to, że:

1. w dniu 07 października 2023 r. około godziny 15:55 w Ł. przy ul. Z.(...) dokonała kradzieży towarów z oferty sklepu na kwotę 8,48 zł na szkodę sklepu K. Sp. z o.o. Sp.j.;

2. w dniu 09 października 2023 r. około godziny 16:00 w Ł. przy ul. [...] dokonała kradzieży towarów z oferty sklepu na kwotę 4.99 zł na szkodę sklepu K. Sp. z o.o. Sp.j.

Wyrokiem nakazowym z dnia 19 grudnia 2023 r., sygn. akt VI W 1560/23, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi orzekł.:

- w pkt 2 sentencji wyroku uznał obwinioną A.P. za winną popełnienia zarzucanych jej w pkt III i IV czynów opisanych w komparycji wyroku, wypełniających dyspozycję art. 119 § 1 k.w. i za to na podstawie art. 119 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w. wymierzył obwinionej łącznie karę grzywny w kwocie 300 zł;
- w pkt 3 sentencji wyroku zwolnił obwinioną A.P. od obowiązku zapłaty kosztów sądowych w całości.

Wydany wyrok nakazowy w odniesieniu do obwinionej A.P. nie został zaskarżony przez uprawnione podmioty i uprawomocnił się w dniu 25 stycznia 2024 r.

Kasację od tego orzeczenia wniósł Prokurator Generalny zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest art. 93 § 2 i 4 k.p.s.w. w zw. z art. 21 § 1 pkt 2 k.p.s.w. i art. 21 § 4 k.p.s.w.. polegające na rozpoznaniu sprawy A.P. w postępowaniu nakazowym, skutkiem czego było wydanie wyroku nakazowego, na mocy którego uznano ją winną popełnienia dwóch wykroczeń z art. 119 § 1 k.w. - pomimo istnienia uzasadnionych wątpliwości, co do poczytalności obwinionej, co wykluczało możliwość wydania wyroku w tym trybie, a nakazy wało rozpoznanie sprawy na zasadach ogólnych, na rozprawie z udziałem obligatoryjnego obrońcy.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego w odniesieniu do obwinionej A.P. i przekazanie sprawy, w tej części. Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym i w związku z tym, z uwagi na treść art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w. możliwe było jej rozpoznanie na posiedzeniu bez udziału stron, skoro zachodziły podstawy do jej uwzględnienia w całości. Słusznie bowiem wskazuje skarżący, że orzekający w sprawie Sąd

Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi błędnie uznał, iż zachodziły w niniejszej sprawie przesłanki umożliwiające rozpoznanie sprawy w trybie nakazowym, na podstawie art. 93 § 2 i 4 k.p.s.w.

Przesłuchana w dniu 19 października 2023 r. w charakterze osoby, co do której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie A.P. przyznała się do popełnienia zarzucanych jej wykroczeń oraz podała, że brakuje jej pieniędzy na życie, gdyż ma trudną sytuację finansową, albowiem jest osobą niezdolną do pracy. Jednocześnie przedłożyła orzeczenie Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ł. z dnia 30 października 2006 r., wydane w oparciu o dokumentację medyczną oraz wyniki badań przeprowadzonych przez lekarza psychiatrę i psychologa, potwierdzające, że jest osobą trwale niezdolną do pracy z powodu umiarkowanego stopnia niepełnosprawności: 01-U (oznaczającego upośledzenie umysłowe).

Ta informacja dawała zatem podstawę do powzięcia wątpliwości co do poczytalności obwinionej, przy czym nie tylko na etapie postępowania sądowego, ale już na etapie postępowania przedsądowego. Nie zmienia to jednak oceny, że wskazane okoliczności obligowały Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi do skierowania przedmiotowej sprawy do rozpoznania na rozprawie, wyznaczenia obrońcy z urzędu (art. 21 § 4 k.p.s.w.) i podjęcia działań zmierzających do wyjaśnienia stanu zdrowia psychicznego obwinionej, poprzez powołanie biegłych lekarzy psychiatrów.

Jak stanowi art. 93 § 1 k.p.s.w., sąd na posiedzeniu może wydać wyrok nakazowy w sprawach o wykroczenia, w których wystarczające jest wymierzenie nagany, grzywny albo kary ograniczenia wolności. W tej sytuacji sąd może orzekać bez udziału stron. Natomiast zgodnie z paragrafem 2 tego przepisu, orzekanie w postępowaniu nakazowym może nastąpić jedynie wówczas, jeżeli okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości. Należało więc zgodzić się ze skarżącym, iż pominięcie wyjaśnienia okoliczności rzutujących na odpowiedzialność obwinionej i wydanie wyroku nakazowego, stanowiło naruszenie prawa procesowego, gdyż nie została wypełniona przesłanka w postaci braku wątpliwości co do winy obwinionej. Przepis art. 93 § 4 k.p.s.w. wyłącza bowiem możliwość orzekania w postępowaniu nakazowym nie tylko gdy zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności

obwinionego, ale również i wtedy, gdy sąd takich wątpliwości nie powziął, choć w świetle zgromadzonych w sprawie dowodów istniały ku temu obiektywne przesłanki [art. 21 § 1 pkt 2 k.p.s.w.] - (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 7 listopada 2017 r., II KK 251/17; z dnia 12 lipca 2017 r., III KK 274/17 oraz z dnia 30 marca 2015 r., II KK 77/15).

W rezultacie należało uznać, że wskazane w zarzucie kasacyjnym naruszenie art. 93 § 2 i 4 k.p.s.w. w zw. z art. 21 § 1 pkt 2 k.p.s.w. miało charakter rażący i w sposób istotny wpłynęło na treść orzeczenia. Doprowadziło bowiem do sytuacji, w której zapadł prawomocny wyrok nakazowy obarczony uchybieniem, trafnie opisanym w zarzucie niniejszej kasacji Prokuratora Generalnego, a zatem należało wniesioną kasację uwzględnić w całości.

Mając na uwadze wskazane okoliczności, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd *a quo* winien mieć na uwadze podniesione kwestie i wydać rozstrzygnięcie w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa.

[WB]

r.g.